تنظیر استان در هوش مصنوعی به استان در کلب معلّم

از جلسه قبل بحثی مانده و آن، مسأله استان بود، که آقایان هم فرمودند. در مسأله استان، مباشرت، تسبیب...؛ فقط مباشرت، سه قسم نیست، بلکه تسبیب هم عمد و شبه عمد و خطا دارد. اینجور نیست که فقط مباشرت سه جور باشد. تسبیب هم اینطور است. یعنی تسبیب عمدی قصاص دارد. تسبیب شبه عمد و تسبیب خطایی هم داریم. خود استان، بحث بسیار غامضی است و شوخی نیست. مخصوصاً توزیع‌پذیری آن که پارسال عرض کردم. یعنی یک استان، بالدقه به یک نقطه بند نیست و پخش است و درصدها تشکیل می‌دهد. در یک جنایتی که صورت می‌گیرد، بیست درصد، سی درصد، پانزده درصد، این استان و ضمان، پخش می‌شود.

حالا برای معلم و هوش مصنوعی که در جلسه قبل صحبت شد، مثال‌های من و منقاشاتش در ذهنتان تام شد یا نشد؟ مثال یادادن تیراندازی. بعد هم رفتم مثال دیگری بزنم؛ کلب معلّم که در فقه هست. البته در کلمات، برای کسی که باید حیوانی را حفظ کند دیدم. اما خصوص تعلیم دهنده کلب معلم را پیدا نکردم و خوب است در کتب فقهی اگر هست، پیدا شود. یک کسی کلبی را تعلیم داد؛ اگر این کلب بعداً به‌صورت هدر از صاحبش بشود؛ مواردی هست که وقتی حیوان جنایتی را انجام می‌دهد، فقها می‌گویند «هدَرَ»؛ یعنی دیگر مالک، ضامن نیست. کلب معلّم در مواردی که هدر است، یعنی مواردی که در فقه می‌گوییم صاحب این کلب نباید چیزی بدهد، آیا اینجا داریم که بگوییم درست است که صاحبش نباید چیزی بدهد، ولی ما یقه کسی را می‌گیریم که روز اول به این سگ یاد داد. در تیراندازی می‌گوییم مستقل است و مکلف است، در سگ معلّم چه می‌گوییم؟ در ارتکازمان می‌گوییم وقتی سگ معلم جنایت انجام داد، سراغ کسی برویم که به او یاد داده یا نه؟ یاد دادن که می‌خواسته کلب معلّم بشود؛ او که نمی‌خواسته عمداً تسبیب کند تا آن کلب، کسی را بکشد. او طبق متعارف، تعلیم کلب کرده، آیا بعد از اینکه این کلب معلم کاری را انجام می‌دهد، عرف متشرعه و عرف عقلاء، جنایت او را به معلّم این کلب مستند می‌کنند؟ در فقه که هدر می‌گویند؛ یعنی نمی‌گویند حالا که مالک، ضامن نیست، کسی را بگیریم که معلّم بوده. این هم مثالی بود که بعد از مباحثه به ذهنم آمد. اگر در در اینها فرمایشی در ذهنتان هست، بگویید.

والحمد لله رب العالمین

بازبینی #2
ایجاد شده 27 مه 2025 16:54:25 توسط ... .
به روزرسانی شده 27 مه 2025 17:08:32 توسط ... .